

wie Helfrich in Londen had gedoeld) en dat Honig vooreerst op de Antillen en in Suriname geen succes boekte.¹

Er was dus nog niet veel bereikt toen Warners naar Amerika en Abdoelkadir ter verdere voorbereiding van het Mekka- en Cairo-plan naar Londen vloog.

*

Wat was Warners' nieuwe functie?

Gerbrandy had hem een schriftelijke opdracht d.d. 8 mei '43 toegezonden waarin stond dat hij ten behoeve van de ministeriële Commissie Oorlogvoering 'de verbinding [zou zijn] ten aanzien van de organisatie en de werking van alles wat behoort tot en verband houdt met het terrein der psychologische oorlogvoering, ondergrondse activiteit, sabotage, inlichtingendienst en alles wat daartoe moet worden gerekend in de meest uitgebreide zin, als onderdeel van de oorlogvoering van het koninkrijk in het Verre Oosten'.² Niet de Commissie Oorlogvoering had die opdracht geformuleerd maar Gerbrandy en van Mook hadden dat samen gedaan – Furstner was er buiten gehouden en Helfrich, de Bevelhebber Strijdkrachten Oosten, werd niet ingelicht.

In de Verenigde Staten deed Warners vooreerst niet meer dan zich drie maanden lang in de opzet en de werkwijze van de OSS verdiepen. Hij bracht een bezoek aan het trainingscentrum van de OSS waarheen de vijf eerder bedoelde vrijwilligers waren overgebracht – van hen waren nog vier aanwezig, 'prima kerels', schreef hij aan van Mook, maar de training was door de OSS geheel gericht op de omstandigheden in Europa, 'van het werken in de *Far East* hebben ze geen idee.' 't Is min of meer ontstellend hoe men deze mensen wil wegzenden als *Secret Intelligence*-agenten . . . De radio-apparatuur is, voorzover ik thans gezien heb, onvoldoende voor het huidige doel.³ Verder kwam Warners tot de conclusie dat aan Nederlandse kant alle geheime werk in de oorlog met

¹ Op Curaçao kreeg men enkele vrijwilligers bijeen maar die trokken zich allen spoedig terug, in Suriname vond men er na een jaar zoeken zeven-en-twintig die door de OSS in Amerika werden opgeleid en in juli '44 naar Australië vertrokken, vanwaar veertien doorgingen naar Ceylon. ² Aldus geciteerd in de brief, 7 okt. 1943, van Helfrich aan Furstner (ARA, Coll.-Warners, 3). ³ Brief, 2 juni 1943, van Warners aan van Mook (a.v.).